

V Bruseli 30. júna 2020
(OR. en)

9265/20

COAFR 181
MAMA 83
CFSP/PESC 552
CSDP/PSDC 331
DEVGEN 89
SUSTDEV 82
ACP 64
CLIMA 134
ENV 389
COHOM 50
MIGR 60
WTO 113

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	30. júna 2020
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	8942/1/20 REV 1
Predmet:	Afrika
	– závery Rady (30. júna 2020)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o Afrike, ktoré sa prijali písomným postupom 30. júna 2020.

Závery Rady o Afrike

I. Silnejšie partnerstvo EÚ – Afrika

Afrika a Európa sú prirodzenými partnermi, ktorých spája história, geografia i kultúra. EÚ a Africká únia (AÚ) majú jedinečné partnerstvo založené na spoločných hodnotách a spoločnom záväzku k regionálnej integrácii a účinnému multilateralizmu.

Prosperujúca, mierová a odolná Afrika je jedným zo zásadných cieľov zahraničnej politiky EÚ. EÚ je najväčším partnerom Afriky v oblasti obchodu a investícií, bezpečnosti, energetiky, zelenej transformácie, rozvojovej spolupráce a humanitárnej pomoci, ako aj pri vykonávaní Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj. EÚ je odhodlaná posilniť tento vzťah s africkými štátmi a AÚ a vybudovať silnejšie politické partnerstvo založené na vzájomných záujmoch a záväzkoch, reciprocite, spoločnej zodpovednosti a spoločnej činnosti, ktoré bude reagovať na európske aj africké ambície. Spoločné oznámenie s názvom *Na ceste ku komplexnej stratégii pre Afriku* predstavuje vynikajúci základ, na ktorom možno stavať nové ambiciózne partnerstvo s Afrikou. Nasledujúci samit EÚ – AÚ bude kľúčovým momentom na obnovenie komplexného spoločného strategického prístupu, ktorý naplní tieto snahy.

EÚ sa intenzívne zasadzuje o rozvíjanie ešte užšieho partnerstva s Afrikou, pokiaľ ide o:

- multilateralizmus. Africké aj európske hlasy majú kľúčový význam pre podporu medzinárodného poriadku založeného na pravidlách, ľudských práv, právneho štátu a demokracie;
- mier, bezpečnosť a stabilitu. Mierový a odolný africký kontinent má priamy prínos aj pre Európu;
- udržateľný a inkluzívny rozvoj. Globálne výzvy, ako sú zmena klímy, zelená transformácia, ochrana životného prostredia, zachovanie biodiverzity, globálne zdravie a rodová rovnosť, si vyžadujú naliehavé kolektívne opatrenia;

- udržateľný hospodársky rast. Obchod a investície medzi Európou a Afrikou môžu vytvárať udržateľné pracovné miesta a podporiť rast na oboch kontinentoch.

Pandémia COVID-19 ďalej preukázala potrebu globálnej reakcie a silného partnerstva medzi EÚ a Afrikou. Oživenie je príležitosťou vybudovať lepšiu, ekologickejšiu a odolnejšiu spoločnosť. EÚ oceňuje rýchlu reakciu AÚ pri riešení krízy. V rámci prístupu Tímu Európa stojí EÚ kolektívne po boku afrických partnerov s cieľom podporovať prebiehajúcu humanitárnu reakciu, a to aj prostredníctvom iniciatívy EÚ letecký most humanitárnej pomoci, a zmierňovať sociálno-ekonomické dôsledky, a to najmä podporou najmenej rozvinutých krajín a nestabilných štátov. EÚ spolupracuje so všetkými svojimi africkými partnermi na posilnení afrických systémov verejného zdravotníctva, vodovodných a sanitačných systémov, pripravenosti a kapacít v oblasti reakcie. Súčasťou toho je okrem iného aj podpora afrického farmaceutického a zdravotníckeho priemyslu, ako aj spolupráca pri inováciách a výskume v oblasti endemických infekčných chorôb. Vzhľadom na rozsiahle skúsenosti afrických štátov so zamedzením šírenia pandémie môže byť výmena poznatkov a spolupráca, a to aj v oblasti celosvetového zdravia, prospešná pre obe strany. EÚ bude podporovať „Akcelerator prístupu k nástrojom proti COVID-19“, aby sa zabezpečilo spravodlivé pridelovanie testov, liečebných postupov a vakcín za prijateľnú cenu, keď budú k dispozícii. Pozastavenie nákladov na dlhovú službu, ktoré podporili skupiny G7, G20 a Parížsky klub, predstavuje ďalší dôležitý krok smerom k zmierneniu tlaku a k umožneniu rýchlejšej reakcie a všetci aktéri by k nemu mali urýchlene pristúpiť. EÚ tiež opätovne vyzýva na koordinované medzinárodné úsilie o odpustenie dlhu.

II. Ambiciózne priority

EÚ si cení dlhodobú spoluprácu s africkými partnermi. Programy a investície EÚ sú založené na dialógu, transparentnosti, spoľahlivosti, kvalite, udržateľnosti a zodpovednosti. Rada má pre ďalšiu fázu partnerstva EÚ s Afrikou tieto priority:

- i) **Multilateralizmus a medzinárodný poriadok založený na pravidlách:** vďaka spolupráci môžu mať EÚ a Afrika väčší vplyv na globálnu agendu. Zabezpečenie účinného multilateralizmu, v ktorého jadre je OSN, je jedným zo základných kameňov vonkajšej politiky EÚ. EÚ sa snaží prehĺbiť svoje partnerstvo s Afrikou s cieľom podporovať, prispôsobovať a v prípade potreby reformovať multilaterálny systém. Na tento účel chce ďalej zintenzívňovať spoluprácu a koordináciu so svojimi africkými partnermi v rámci multilaterálnych fór. EÚ sa opätovne zaväzuje spolupracovať s Afrikou s cieľom zabezpečiť dodržiavanie všetkých ľudských práv a iných medzinárodných právnych záväzkov na celom svete a podporovať otvorený multilaterálny obchodný systém založený na pravidlách, a to najmä prostredníctvom reformy WTO.
- ii) **Demokracia, dobrá správa vecí verejných, právny štát, ľudské práva, rodová rovnosť** a inkluzívne a participatívne spoločnosti sú základnými predpokladmi mieru, stability, udržateľného rozvoja a zásady na nikoho nezabudnúť, a to v Afrike aj v EÚ. Na posilnenie týchto hodnôt a zásad chce EÚ zintenzívniť svoj dialóg s Afrikou. V tejto súvislosti bude udržiavať partnerstvo s AÚ v úsilí o dosiahnutie pokroku v africkej štruktúre správy vecí verejných. Zásadný význam má zapojenie občianskej spoločnosti a mladých ľudí do budovania udržateľných, inkluzívnych a mierových spoločností. Základom pre udržateľný rozvoj, hospodársky rast, mier a bezpečnosť sú rodová rovnosť a posilnenie postavenia žien a dievčat, plné uplatňovanie všetkých ich ľudských práv, odstránenie všetkých foriem diskriminácie a vylúčenia a všetkých foriem sexuálneho a rodovo motivovaného násillia a úplná a zmysluplná účasť žien a dievčat na spoločenskom živote. EÚ sa aj naďalej bude zasadzovať za presadzovanie, ochranu a naplňovanie všetkých ľudských práv a za úplné a účinné vykonávanie Pekinskej akčnej platformy a akčného programu Medzinárodnej konferencie o populácii a rozvoji (ICPD) a výsledkov konferencií venovaných ich preskúmaniu a v tejto súvislosti sa aj naďalej zasadzuje za sexuálne a reprodukčné zdravie a práva. Vzhľadom na to EÚ opätovne potvrdzuje svoje odhodlanie presadzovať, chrániť a uplatňovať právo každého jednotlivca na úplnú kontrolu nad otázkami súvisiacimi s jeho alebo jej sexualitou a sexuálnym a reprodukčným zdravím a na slobodné a zodpovedné rozhodovanie sa v týchto otázkach bez diskriminácie, nátlaku a násillia. EÚ zároveň zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť všeobecný prístup ku kvalitným a dostupným komplexným informáciám v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia, kvalitnému a dostupnému vzdelávaniu v tejto oblasti vrátane komplexnej sexuálnej výchovy a k službám zdravotnej starostlivosti.

iii) **Mier, bezpečnosť a stabilita:** uznávajúc, že hlavnú zodpovednosť za podporu mieru a stability na kontinente nesie Afrika, čo potvrdila v iniciatíve za „umlčanie zbraní“, EÚ zintenzívňuje svoju podporu afrického úsilia, akým je napríklad africká mierová a bezpečnostná štruktúra. Memorandom o porozumení medzi AÚ a EÚ o mieri, bezpečnosti a správe vecí verejných sa opätovne potvrdzuje prepojenie medzi bezpečnosťou, dobrou správou vecí verejných a právnym štátom, ako aj predchádzaním konfliktom a ich riešením. EÚ kladie osobitný dôraz na podporu a zabezpečenie dodržiavania ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva vrátane zásadového humanitárneho prístupu. EÚ podporuje integrovaný prístup založený na ľudských právach, ktorý zahŕňa riešenie základných príčin nestability a pôsobenie vo všetkých fázach konfliktu. EÚ bude naďalej poskytovať pomoc operáciám na podporu mieru pod africkým vedením. Je naďalej odhodlaná posilňovať kapacity afrických partnerov prostredníctvom spolupráce v oblasti bezpečnosti vrátane vojenskej spolupráce, krízového riadenia, odbornej prípravy, vybavenia a financovania pri rešpektovaní vnútroštátnych právnych a ústavných povinností. EÚ je pripravená posilniť spoluprácu s Afrikou v oblasti boja proti terorizmu, násilnému extrémizmu, námornej trestnej činnosti a pirátstvu, nezákonnému pohybu zbraní a finančných aktív, obchodovaniu s ľuďmi, nútenému vysídľovaniu, počítačovej kriminalite a dezinformáciám. EÚ bude naďalej spolupracovať s Afrikou na prehľbovaní spolupráce medzi OSN, AÚ a EÚ. EÚ opätovne potvrdzuje svoju podporu programom OSN – programu pre ženy, mier a bezpečnosť a programu pre mládež, mier a bezpečnosť, ako aj ochrane civilného obyvateľstva a ochrane práv dieťaťa v situáciách ozbrojených konfliktov. EÚ podporuje výzvu generálneho tajomníka OSN na celosvetové prímerie.

- iv) **Obchod a investície:** keďže sú Európa a Afrika susediacimi kontinentmi, ich udržateľný a inkluzívny hospodársky rast je vzájomne prínosný. Ničivý vplyv ochorenia COVID-19 na africké hospodárstva zdôrazňuje potrebu udržateľných investícií a obchodu, ako aj existencie silnejšieho súkromného sektora. EÚ je pripravená ďalej podporovať hospodársku diverzifikáciu a priemyselnú transformáciu afrického kontinentu. Mali by sa podporovať recipročné investície a investície v rámci Afriky, najmä pri štruktúrovaní výrobných reťazcov. Medzi prostriedky, prostredníctvom ktorých možno dosiahnuť vzájomný hospodársky rast, patria dohody o hospodárskom partnerstve a iné obchodné dohody EÚ s africkými partnermi. EÚ oceňuje vytvorenie Africkej kontinentálnej zóny voľného obchodu (AfCFTA), ktorá má potenciál posilniť obchod v rámci Afriky a podporovať udržateľný rast a dôstojné pracovné miesta a ktorá by v dlhodobom horizonte mohla viesť ku komplexnej dohode o voľnom obchode medzi kontinentmi. EÚ podporuje vykonávanie AfCFTA a je pripravená podeliť sa o svoje odborné znalosti. Posilnenie hospodárskych a obchodných vzťahov EÚ a Afriky si vyžaduje aj nepretržitý dialóg o podnikateľskom prostredí a investičnom prostredí vrátane rovnakých podmienok hospodárskej súťaže, noriem a štandardov, ochrany duševného a priemyselného vlastníctva, správneho riadenia verejných financií, boja proti korupcii a proti nezákonným finančným tokom a vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam a daňovým únikom. Spoločným záujmom je investovať do udržateľných systémov pripojiteľnosti, poľnohospodárstva, rybníctva a obhospodarovania lesov. Neoddeliteľnou súčasťou všetkých týchto cieľov by bola posilnená spolupráca v oblasti výskumu a vedy, technológií a inovácií.
- v) **Investovanie do ľudí:** EÚ bude v snahe o podporu udržateľného rastu a využitia demografickej dividendy naďalej investovať do ľudí a posilňovať ich postavenie, najmä pokiaľ ide o mladých ľudí, ženy a dievčatá. Vyžaduje si to zvýšené úsilie o odstránenie chudoby a rastúcich sociálno-ekonomických nerovností a o posilnenie odolnosti, najmä medzi najzraniteľnejšími osobami. Nevyhnutným predpokladom pre budúce vyhliadky mladých ľudí je zabezpečenie prístupu k inkluzívnemu a spravodlivému kvalitnému vzdelávaniu pre všetkých, a to vrátane vysokoškolského vzdelávania a odbornej prípravy, ktoré reaguje na potreby miestnych trhov. Osobitný dôraz by sa mal klásť na oblasti, kde je to najviac potrebné a kde možno dosiahnuť najväčší vplyv, najmä v najmenej rozvinutých krajinách a v nestabilných a konfliktných situáciách. EÚ tiež zdôrazňuje, že je potrebné venovať pozornosť rozmanitosti situácií a špecifických výziev v krajinách, ktoré prechádzajú z kategórie nízkych príjmov do kategórie stredných príjmov.

- vi) Zelená transformácia:** zmena klímy a zhoršovanie životného prostredia si vyžadujú spoločné opatrenia. EÚ a Afrika sú kľúčovými spojencami, pokiaľ ide o podporu Parížskej dohody a jej úplného vykonávania, presadzovanie vyššej miery ambícií opatrení v oblasti klímy a transformáciu finančných tokov. Pri napĺňaní tohto hlavného globálneho cieľa by pomohlo posilnenie koordinácie v rámci prípravy budúcoročnej konferencie OSN o zmene klímy (COP-26). EÚ je pripravená naďalej podporovať vykonávanie krátkodobých a dlhodobých stratégií zameraných na znižovanie emisií a vypracúvanie národných adaptačných plánov. Veľký potenciál na vytváranie hospodárskeho rastu a pracovných miest na oboch kontinentoch má posilnené a ekologické partnerstvo EÚ – Afrika v oblastiach, ako sú čisté a obnoviteľné zdroje energie, energetická efektívnosť, hospodárenie s vodami, dopravné systémy a iné ekologické investície. EÚ sa usiluje zintenzívniť spoluprácu s Afrikou pri riadení inkluzívnej a spravodlivej transformácie, ktorej cieľom je klimatická neutralita a obehové hospodárstvo, ako aj udržateľné riadenie prírodných zdrojov. EÚ chce vypracovať spolu s Afrikou inovatívne riešenia s cieľom riešiť problém nedostatku zdrojov, straty biodiverzity, dezertifikácie a prispôsobenia sa zmene klímy, pričom zohľadní špecifické zraniteľné aspekty a kapacity. Spoločne môžu EÚ a Afrika lepšie podporovať udržateľnú správu oceánov. EÚ a Afrika môžu ďalej riešiť výzvy súvisiace s vodou, pričom budú presadzovať úlohu vody ako kľúčového prvku pre budovanie sociálnej a hospodárskej odolnosti, najmä v súvislosti s potravinovou a výživovou bezpečnosťou.
- vii) Digitalizácia:** EÚ chce spolu s Afrikou presadzovať víziu inkluzívneho digitálneho hospodárstva a spoločnosti, ktorá je založená na spoločných zásadách. EÚ podporuje ambíciu Afriky zameranú na digitálnu transformáciu a jej úsilie o vytváranie nových riešení vytvorených v Afrike s cieľom podporiť digitálne hospodárstvo. Spolu s príslušnými zainteresovanými stranami z verejného a súkromného sektora, občianskej spoločnosti a akademickej obce môžu EÚ a Afrika riešiť spoločné príležitosti a výzvy pri budovaní digitálnej budúcnosti. Súčasťou tohto úsilia je aj spolupráca v oblasti kybernetickej bezpečnosti a demokratickej integrity, odstránenie digitálnej priepasti, boj proti nedostatočnému prístupu k údajom, účasť na digitálnom obchode, podpora digitalizácie pre rozvoj, zlepšovanie digitálnych zručností a ochrana ľudských práv a základných slobôd online. EÚ a Afrika môžu spolupracovať aj na vytváraní riešení pre elektronickú správu vecí verejných s cieľom pomôcť posilniť efektívnosť, zodpovednosť a dostupnosť vládnych služieb.

- viii) Ľudský rozmer:** ústredným prvkom partnerstva viacerých zainteresovaných strán EÚ – Afrika je prístup zameraný na ľudí, v rámci ktorého sa oceňujú výhody medziľudských väzieb a vzťahov s miestnymi aktérmi a ktorým sa zabezpečuje aktívna účasť občianskej spoločnosti. Kľúčový význam pre podporu dialógu a lepšieho vzájomného porozumenia medzi kultúrami má úloha diaspór v Európe a v Afrike. Ďalší potenciál spočíva v rozširovaní výmenných programov, mobility študentov a výskumných pracovníkov, vzdelávacích a vedeckých partnerstiev, štipendií, konektivity, partnerských činností a podpory kultúrnych výmen, medzikultúrneho dialógu a jazykovej rozmanitosti. EÚ je odhodlaná bojovať proti všetkým formám rasizmu, rasovej diskriminácie, xenofóbie a súvisiacej neznášanlivosti na svojom území aj za svojimi hranicami.
- ix) Migrácia a mobilita,** a to v rámci kontinentov aj medzi nimi, predstavuje príležitosti a výzvy. Vyžadujú si vyvážený, koherentný a komplexný prístup, ktorý sa riadi zásadami solidarity, partnerstva a spoločnej zodpovednosti a ktorý je v súlade s právomocami EÚ a vnútroštátnymi právomocami, ako aj dodržiavanie medzinárodného práva vrátane ľudských práv. Na riešenie základných príčin núteného vysídľovania a neregulárnej migrácie, posilnenie ochranných kapacít v regióne, predchádzanie neregulárnej migrácii, boj proti prevádzaniu migrantov a sieťam obchodovania s ľuďmi, uľahčenie readmisie, návratu a reintegrácie, zabezpečenie medzinárodnej ochrany a využívanie legálnych ciest migrácie je potrebná posilnená spolupráca EÚ a Afriky. Dialógy o migrácii a mobilite na kontinentálnej, regionálnej a bilaterálnej úrovni by sa mali v prípade potreby ďalej zaoberať tak aspektmi v rámci kontinentov, ako aj medzikontinentálnymi aspektmi. EÚ sa domnieva, že náklady na remitencie by sa mali ďalej znižovať.

III. Smerom k spoločnej stratégii na základe spoločných cieľov

Nasledujúce mesiace budú dôležité pre budúcnosť vzťahov medzi EÚ a Afrikou. Nadchádzajúce stretnutia medzi kontinentmi na vysokej úrovni predstavujú príležitosť spoločne pracovať na obnovenom partnerstve založenom na reciprocite, spoločných záujmoch a spoločných hodnotách. EÚ a jej africkí partneri budú musieť zabezpečiť súlad s existujúcimi a budúcimi dohodami vrátane dohody, ktorá nadviaže na Dohodu z Cotonou. S cieľom zabezpečiť rovnaký základ pre nadchádzajúce prípravy by EÚ uvítala iniciatívu zo strany svojich afrických partnerov, ktorá by načrtla ich záujmy a očakávania týkajúce sa budúceho partnerstva. EÚ sa teší na zintenzívnenie otvorenej a inkluzívnej výmeny názorov s občanmi, občianskou spoločnosťou, diasporou, mladými ľuďmi, súkromným sektorom a najlepšimi mysliteľmi a tvorcami politík z oboch kontinentov. So záujmom očakáva spoluprácu s africkými orgánmi počas nadchádzajúceho zasadnutia ministrov AÚ – EÚ aj pri iných príležitostiach smerom k prijatiu spoločných, ambiciózných a konkrétnych iniciatív, na základe ktorých sa samit EÚ – AÚ v októbri stane míľnikom na ceste k hlbšiemu a pevnejšiemu partnerstvu, ktoré bude naplňovať európske a africké ambície.
